SORU FASİKÜLÜ

Sınıf: 10 Ünite: 3

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. Diyanet İşleri Başkanlığı "Türkiye'de Dinî Hayat" başlıklı araştırmasında dinî aidiyet duygusu, inanç, ibadetler, dinî bilgi ve gündelik hayat gibi pek çok konuda geniş kapsamlı sonuçlar ortaya koydu. Bu araştırmanın sonuçlarına göre insanların din eğitimini yüksek oranda ailelerinden aldıkları ortaya çıkmaktadır. Bu bulgulara göre kişilerin %83,4'ü dinî bilgilerinin kaynağı olarak ailesini ve yakın çevresini göstermiştir. Din görevlileri, televizyon ve radyo ise daha düşük oranlarda tercih edilmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Dinî tavırların oluşmasında ailenin etkisi baskındır.

B) İnsanlar dinî davranışları daha çok rol model alarak edinirler.

C) Dinî değerlere karşı ilgisiz olan ailelerde çocukların dinî duyguları gelişmez.

D) Kişilerin dinî bakış açısının gelişmesinde çevresinin önemli rolü vardır.

E) Görsel ve işitsel medya dinî bilgi kaynağı olarak daha az ilgi görmektedir.

2. Sanat eserleri, bulunduğu kültür ve inanç çevrelerini tatmin edecek şekilde vücut bulur. Bu sebepledir ki dünya medeniyeti tarihinde, zaman ve mekâna göre, çeşitli usul ve malzemelerle şekillenen pek çok dinî ve millî sanat ortaya çıkmıştır. Özellikle dinî sanatlar milletlerin hayatında duygu ve düşünce birliği sağlayan önemli bir unsur olmuştur. Mevlana, Yunus Emre ve Hacı Bektaş-ı Veli gibi sanatkârlar, ruhlarının derinlerinden kopup gelen feryatları, zevkleri, güzellikleri beşer kulağına fısıldayarak kitleleri arkalarından sürüklemişler, dirliği ve düzeni bozulmuş cemiyetlerde tefekkür ve iman birliği sağlamışlardır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatın medeniyetleri nasıl etkilediği

B) İnsanların sanata verdiği önem

C) Din ve sanat arasındaki ilişki

D) Sanatın zaman ve mekâna göre değişimi

E) Sanatkârların insanları birleştirici yönü

3. İslam'a göre, ailenin çocuk eğitimi görevinin çok açık bir hedefi vardır: Çocuğa sorumluluk duygusu kazandırmak, onu hayata hazırlamak yani çocuk buluğa erdiğinde onu dinî ve sosyal sorumluluklarını üstlenebilecek gelişim düzeyine ulaştırmaktır. "Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun..." (Tahrîm suresi, 6. ayet.) ayeti de buna işaret eder.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

A) Ailenin, bireyi sosyal ve kültürel hayata hazırladığına

B) İnsanın ruhen ve bedenen sağlıklı olmasında ailenin etkisine

C) Din eğitiminin ailenin en önemli görevlerinden biri olduğuna

D) İslam dininin aile kurumuna verdiği öneme

E) Kişinin dinî yaklaşımlarından ailesinin de sorumlu olduğuna

4. İslam düşüncesinin yapısı, İslam mimarisinin oluşmasında önemli bir rol oynamıştır. Ülkemizde de en güzel örneklerini gördüğümüz İslam mimarisinin temel eserleri arasında - - - - yer almaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Şathiye

B) Dârüşşifa

C) Medrese

D) Kervansaray

E) Dergâh

5. "Her çocuk fıtrat üzerine doğar, daha sonra çocuğu anne ve babası Yahudileştirir veya Hristiyanlaştırır veya Mecusileştirir..." (Buhari, Cenaiz, 80, 93.)

Bu hadise göre,

I. Dinî tercihlerde ailenin rolü büyüktür.

II. İnsan doğası inançlı olmaya yatkındır.

III. Anne ve babalar çocuklarına dinî bilgi vermek zorundadır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I.

B) Yalnız II.

C) I ve II.

D) II ve III.

E) I, II ve III.

6.

Yazar	Yüzyıl	Eser
I	11. Yüzyıl	Divanü Lügati't-Türk
Hacı Bektaş-ı Veli	II	Makâlât
Ahmet Yesevi	12. Yüzyıl	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Yusuf Has Hacib	14. Yüzyıl	Atabetü'l-Hakayık
B)	Kaşgarlı Mahmud	13. Yüzyıl	Divan-ı Hikmet
C)	Yusuf Has Hacib	14. Yüzyıl	Divan-ı Hikmet
D)	Yunus Emre	13. Yüzyıl	Atabetü'l-Hakayık
E)	Kaşgarlı Mahmud	12. Yüzyıl	Kutadgu Bilig

7. Sosyal değişmenin ideal şekli, madde ve mana dengelerinin korunarak birey ve toplum menfaatlerinin birlikte gerçekleşmesidir. Bireyi topluma, toplumu bireye feda ederek meydana gelecek değişmeler birer gelişme değil, ancak çözülme ve bozulma olabilir. Her türlü aşırılıktan uzak, dengeli toplum olma özelliği, hem sosyolojinin ideal toplumlar için öngördüğü bir gereklilik hem de Kur'an'da Allah'ın (c.c.) İslam toplumu için belirttiği bir vasıftır: "İnsanlara örnek olmanız için sizi dengeli bir toplum kıldık..." (Bakara suresi, 143. ayet.) Bu ideal toplum hayatının sağlanması için birtakım sabit kuralların olması gereklidir. İslam dini de toplum hayatını düzenleyen birtakım kurallar içerir. Bu kurallar, insanlığın insan olma meziyetinin temel prensipleridir. Bu prensipleri değiştirmeye kalkmak, toplumları değerlerden mahrum hâle getirir ve çözülmeleri hızlandırır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Olumlu değişim hususunda peygamberler insanlık için en mükemmel örneklerdir.

B) Din ve toplumsal yapı arasındaki etkileşim sosyolojik bir gerçekliktir.

C) İslam dini sosyal değişim ve gelişime açık olsa da birtakım değişmez sabitleri vardır.

D) Bir toplum manevi değerlerini kaybederek sosyal değişim gösterirse yok olmaya mahkumdur.

E) Sosyal değişim, birey ve toplum menfaatleri dengede tutulduğunda ideal bir şekilde gerçekleşebilir.

8. Tabiatın bir ölçü ve denge içinde yaratıldığı ve bu denge bozulduğunda her şeyin zarar göreceği gibi temel fikirler, bilinçli bir şekilde İslam diniyle ortaya konmuş ve çevre problemlerine karşı önlemler alınmıştır. Kur'an-ı Kerim'de tabiatın korunmasına dair doğrudan emirler vardır. Bu emirlerin ışığı altında Hz. Muhammed (s.a.v.), çevreyle ve onun korunmasıyla ilgilenmiştir. Bu konuda bize çeşitli tavsiyelerde bulunmuştur. Örneğin Hz. Muhammed (s.a.v.) "Temizlik imanın yarısıdır." (Müslim, Tahâret, 1.) sözüyle temiz çevre bilincini müminlerin vicdanına yerleştirmeye çalışmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Çevre sorunlarının temelinde temizliğe önem vermemek vardır.

B) İslam, çevre krizi konusunda insanları uyarmıştır.

C) İslam'da ibadetler ve günlük hayat temizlik üzerine kurulmuştur.

D) İlk defa İslam dini ile birlikte çevre kirliliğine karşı önlem alınmaya başlanmıştır.

E) Doğal dengenin bozulması çevre sorunlarına yol açmaktadır.

9.
- "Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahmân suresi, 7-8. ayetler.)
- "Elbiseni tertemiz tut. Kötü şeyleri terk et." (Müddessir suresi, 4-5. ayetler.)
- "İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu ki Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın, belki de (tuttukları kötü yoldan) dönerler." (Rûm suresi, 41. ayet.)

Bu ayetlerden hareketle aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Çevreye karşı özenli ve merhametli olmak İslam'ın istediği üstün erdemlerdendir.

B) İslam dininde ibadetler bize çevre bilinci kazandırmaktadır.

C) Çevre sorunları genellikle insanların hatalarından kaynaklanmaktadır.

D) Medeniyetin birçok alanda gelişmesiyle birlikte toplumsal düzen bozulmuştur.

E) İslam maddi ve manevi temizliği emrederek çevre kirliliğinin önüne geçmiştir.

10. Toplumlar değişebilir, toplumların ihtiyaçları da değişebilir. İhtiyaçları düzenleyen kurallar da şartlara göre değişik yorumlarla farklı uygulama imkânları bulabilir. İslam dini toplumsal değişimi desteklemekle beraber Kur'an ve sünnetle belirlenmiş olan temel hükümler sabittir. Bu durum, sosyal değişmeler karşısında İslami hükümleri bir istikrar unsuru hâline getirir. Toplum bir istikrar içinde değişirse ancak o zaman sağlıklı bir değişmeden ve gelişmeden bahsedebiliriz. Bunu sağlayacak olan da dinin sabitleridir.

Buna göre,

I. İslam dini toplumları olumlu yönde değişmeye ve gelişmeye teşvik eder.

II. Sosyal değişimler neticesinde toplumun aldığı yeni şekil, İslam'ın temel prensiplerine uygunluk arz ediyorsa tasvip edilir.

III. Sosyal değişim; çevresel özelliklerin ve insan ihtiyaçlarının farklılaşmasından dolayı kaçınılmazdır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I.

B) Yalnız II.

C) I ve II.

D) II ve III.

E) I, II ve III.

11. Aşağıdakilerden hangisi İslam dininin ekonomik hayatla ilgili ilkelerinden değildir?

A) Zekât, sadaka ve infak emirleri sosyal dengeyi sağlamaya yöneliktir.

B) İsraftan kaçınmak İslam iktisadının prensipleri arasında yer almaktadır.

C) İslam, yapılan iş ve çalışmaların meşru olması şartıyla her türlü kazancı serbest bırakmıştır.

D) İslam, kişinin temel ihtiyaçlarının dışındaki malları infak etmeyi emretmiştir.

E) İslam dini, çalışmayı ve üretmeyi teşvik etmiştir.

12. Abdurrahman b. Avf, Medine'ye gittiğinde, Resulüllah (s.a.v.) onu Said b. er-Rebî el-Ensârî ile kardeş yapmıştı. Said zengindi. Abdurrahman'a şöyle dedi: Malımı seninle yarı yarıya paylaşayım ve seni evlendireyim. Abdurrahman ise bu teklifi kabul etmedi: Allah malını ve ehlini bağışlasın. Sen bana çarşının yolunu göster, dedi. Çarşıya gitti, yağ, peynir vs. alıp sattı, kâr ederek geri döndü.

Buna göre Abdurrahman b. Avf Hz. Muhammed'in (s.a.v.) aşağıdaki hadislerinden hangisini ilke olarak benimsemiştir?

A) "Dul kadınların ve fakirlerin yardımına koşan Müslüman, Allah (c.c.) yolunda harp eden mücahit yahut gece namaz kılan, gündüz oruç tutan abid gibidir." (Buhârî, Nafakât, 1.)

B) "Satarken, satın alırken, alacağını talep ederken hoşgörülü davranıp kolaylık gösteren kimseye Allah rahmetiyle muamele eylesin." (Buhârî, Büyû', 16.)

C) "Bir dinarı iki dinara, bir dirhemi iki dirheme satmayın!" (Müslim, Müsâkât, 78.)

D) "Ücretle bir kişiyi çalıştırıp da onun ücretini ödemeyen kimsenin kıyamet gününde düşmanıyım." (Buhârî, Büyû', 106.)

E) "Kişi kendi elinin emeğinden daha temiz bir kazanç elde etmemiştir." (İbn Mâce, Ticâret, 1.)

13. Kur'an-ı Kerim; ferdi, toplumun bir parçası olarak kabul etmiş; toplumda sosyal adalet ve insan haklarının gerçekleşmesi için uyulması gereken bazı kurallar koymuştur.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdaki ayetlerden hangisi ile doğrudan ilişkilidir?

A) "Gerçek şu ki: İman edip de yalnız Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun (şeytanın) bir hakimiyeti yoktur." (Nahl suresi, 99. ayet.)

B) "İman edip sonra inkâr edenleri, sonra yine iman edip tekrar inkâr edenleri, sonra da inkârlarını arttıranları Allah ne bağışlayacak ne de onları doğru yola iletecektir." (Nisâ suresi, 137. ayet.)

C) "De ki: Allah'ın dışında taptığınız şeylere tapmak bana yasak edildi. De ki: Ben sizin arzularınıza uymam, aksi halde sapıtırım da hidayete erenlerden olmam." (En'âm suresi, 56. ayet.)

D) "Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin ki, Allah'a karşı gelmekten sakınasınız." (Bakara suresi, 21. ayet.)

E) "Allah size, mutlaka emanetleri ehli olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne kadar güzel öğütler veriyor! Şüphesiz Allah her şeyi işitici, her şeyi görücüdür." (Nisâ suresi, 58. ayet.)

14. “Hep birlikte Allah’ın ipine (İslam’a) sımsıkı yapışın, parçalanmayın. Allah’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani siz birbirinize düşman kişiler idiniz de O, gönüllerinizi birleştirmişti ve O’nun nimeti sayesinde kardeş kimseler olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi O kurtarmıştı. İşte Allah size ayetlerini böyle açıklar ki doğru yolu bulasınız.” (Âl-i İmrân suresi, 103. ayet.)

Bu ayette vurgulanan asıl husus aşağıdaki hadislerden hangisiyle ilişkilidir?

A) “Birbirinize nefret ve düşmanlık beslemeyin. Birbirinize haset etmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah’ın kulları! Kardeş olun! Bir Müslüman’ın (din) kardeşine üç günden fazla küsmesi helal değildir.” (Buhârî, Edeb, 57.)

B) “Ey insanlar! Şunu iyi bilin ki Rabbiniz birdir, atanız da birdir. Arap’ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap’a; beyazın siyaha, siyahın beyaza takva dışında bir üstünlüğü yoktur...” (İbn Hanbel, V, 411.)

C) “Kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete girmek isterse Allah’a ve ahirete inanırken ölüm kendisine erişsin. İnsanların kendisine nasıl davranmalarını istiyorsa o da onlara öyle davransın.” (Müslim, İmâre, 46.)

D) “Kendisi cehennem ateşine ve cehennem ateşi de kendisine haram olan kişiyi size bildireyim mi? Cana yakın, yumuşak huylu, kolaylaştırıcı kimse.” (Tirmizî, Sıfatü”l-kıyâme, 45.)

E) “İnsanlar için öyle bir zaman gelecek ki kişi malını helalden mi yoksa haramdan mı elde ettiğine aldırmayacak!” (Buhârî, Büyû’, 7.)

15. “Sizden, hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir. Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte bunlar için büyük bir azap vardır.” (Âl-i İmrân suresi, 104-105. ayetler.)

Bu ayetlerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Müminlere, iman ve takva sahibi olmaları ve diğer insanları İslam’a çağırmaları emredilmiştir.

B) Sosyal kontrol mekanizması kurularak insanların denetim altına alınması istenmiştir.

C) İnkâra saparak toplumda fesat çıkaranlar kınanmıştır.

D) Topluma önderlik edecek ve hayra çağıracak kişilerin önemine vurgu yapılmıştır.

E) Müslümanların daima birlik ve beraberliklerini koruması, bölünüp parçalanmaması istenmiştir.

16. Aşağıdaki tabloda İslam dininin sosyal adaletle ilgili ilkeleri ve ilgili ayetler birlikte verilmiştir.

İlkeler	İlgili ayetler
I. Yaşama ve Sağlık Hakkı II. Özel Yaşamın Gizliliği Hakkı III. Eğitim Hakkı IV. Düşünce ve İfade Özgürlüğü	• “Ey iman edenler, başkasının evine izin almadan, seslenip selam vermeden girmeyiniz...” (Nûr suresi, 27. ayet.) • “Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır...” (Bakara suresi, 256. ayet.) • “... Allah’ın muhterem kıldığı cana kıymayın...” (İsrâ suresi, 33. ayet.)

Bu ilkeler ayetlerle eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

A) Yalnız I.

B) Yalnız II.

C) Yalnız III.

D) II ve IV.

E) III ve IV.

Bakalım başka
neler varmııış?

DÖGM Materyal

DÖGM MATERYAL

Etkinlik Kitabı

Soru Havuzu

Video

Etkinlik Uygulamaları

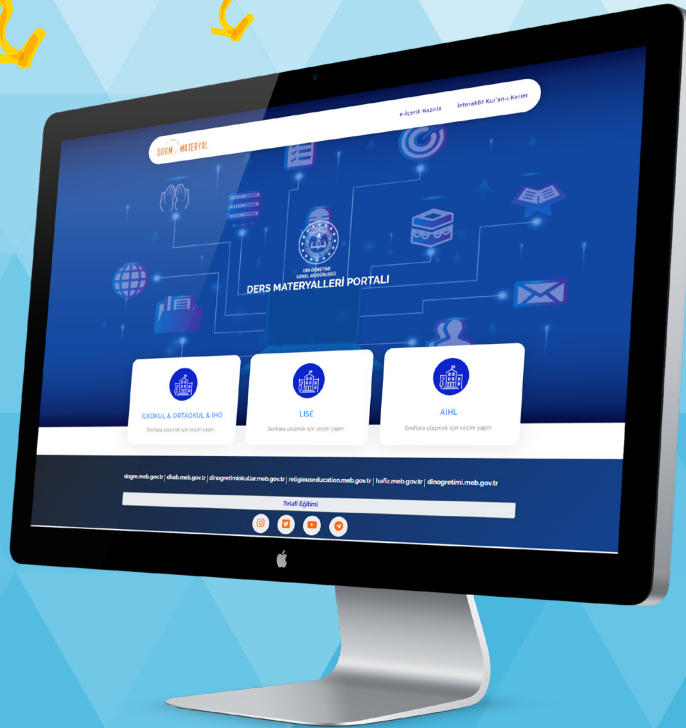
Çalışma Kitabı

Etkileşimli Kitap

İnfografi

Sesli Kitap

Ders Sunusu

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ